

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 437/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., B., zastúpenej advokátkou Mgr. Z. N., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 74/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2012 doručená sťažnosť A. B., B. (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej veci

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 74/2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania v postavení navrhovateľky o určenie vlastníckeho práva vedeného okresným súdom, a to na základe návrhu podaného 24. apríla 2009.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 20. decembra 2011 sa konalo pojednávanie, *„na ktorom bol zároveň vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu zamietol.*

Keďže sťažovateľke, i napriek tomu, že rozsudok bol vyhlásený na pojednávaní, konanom dňa 20.12.2011, nebolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku, požiadala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním zo dňa 2.3.2012 o zaslanie písomného vyhotovenie rozsudku.

Písomné vyhotovenie rozsudku bolo sťažovateľke prostredníctvom jej právnej zástupkyne doručené až po písomnej žiadosti, dňa 26.3.2012, t. j. po viac ako 3 mesiacoch od jeho vyhlásenia, a to bez akéhokoľvek predchádzajúceho upozornenia, resp. informovania zo strany súdu. Pre úplnosť uvádzame, že podaním zo dňa 4.4.2012 odoslaným na poštovú prepravu dňa 5.4.2012 podala sťažovateľka proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č. k. 4C 74/2009-140 zo dňa 20.12.2011 odvolanie, o ktorom do dnešného dňa nebolo právoplatne rozhodnuté.

S poukazom na vyššie uvedený priebeh konania a postup súdu po vyhlásení rozsudku a v konečnom dôsledku pretrvávajúcu právnu neistotu, keď vo veci nebolo do dnešného dňa právoplatne rozhodnuté, podala sťažovateľka sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá bola doručená Okresnému súdu Pezinok dňa 12.4.2012.“

Sťažovateľka ďalej uviedla, že *„súd vyhodnotil sťažnosť sťažovateľky ako čiastočne dôvodnú a zároveň sa jej za prietahy ospravedlnil“.*

Vychádzajúc z uvedených skutočností formulovala sťažovateľka záver o porušení jej základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v namietanom konaní okresného súdu.

Sťažovateľka na základe toho v sťažnosti žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov „zaručené v ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd“ postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 74/2009, prikázal okresnému súdu v uvedenom konaní konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu

(v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 74/2009, ktoré podľa jej vyjadrenia nie je dosiaľ právoplatne skončené.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd v súvislosti s priebehom namietaného konania poukazuje na to, že vo veci sťažovateľky bolo meritórne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu ako súdu prvého stupňa 20. decembra 2011, ďalej že uvedený rozsudok okresného súdu jej bol doručený 26. marca 2012, teda pred podaním jej sťažnosti na prietahy v konaní, ktorú sťažovateľka doručila okresnému súdu 12. apríla 2012.

Vzhľadom na to, že uvedený rozsudok okresného súdu bol napadnutý odvolaním sťažovateľky (5. apríla 2012), ústavný súd zisťoval, kedy okresný súd predkladal opravný prostriedok spolu so spisovým materiálom Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). V nadväznosti na to ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že opravný prostriedok spolu so spisovým materiálom bol predložený krajskému súdu 18. mája 2012.

Na základe zistení ústavného súdu v čase rozhodovania o tejto sťažnosti nebolo o podanom opravnom prostriedku nadriadeným súdom rozhodnuté.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Nadväzne na to ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

Okresný súd rozhodol vo veci sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 4 C 74/2009 z 20. decembra 2011 a na základe podaného opravného prostriedku predložil spisový materiál na rozhodnutie krajskému súdu 18. mája 2012.

Sťažnosť sťažovateľky obsahujúca námietku porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní bola ústavnému súdu doručená až 16. júla 2012, teda po prijatí meritórneho rozhodnutia okresného súdu z decembra 2011 v danej veci a tiež až

po predložení spisového materiálu s podaným opravným prostriedkom odvolaciemu súdu (18. mája 2012).

V čase podania sťažnosti už okresný súd nedisponoval právomocou vo veci konať, pretože táto bola uplatnením opravného prostriedku prenesená krajskému súdu. Okresný súd teda v danej etape konania nemohol ovplyvniť priebeh konania a ani porušiť základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Prijatím meritórneho rozhodnutia, jeho doručením procesným stranám a následným predložením podaného opravného prostriedku spolu so spisovým materiálom nadriadenému súdu okresný súd vykonal všetky relevantné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľky a svoju úlohu v tomto smere splnil.

Možnosť domáhať sa ochrany základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy podaním sťažnosti ústavnému súdu, a to vo vzťahu k postupu okresného súdu, bola pre sťažovateľku časovo ohraničená obdobím, počas ktorého prebiehalo v jej veci prvostupňové konanie. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za náležité pripomenúť známu zásadu rímskeho práva „bdelým patrí právo“. Ústavnému súdu tiež neušlo, že aj sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu sťažovateľka podala (formálne) až 14. apríla 2012, teda po doručení rozsudku okresným súdom 26. marca 2012.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd sťažnosť posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2

zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08, III. ÚS 190/2011).

Celkom na záver ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľke v tom, aby sa opätovne domáhala na ústavnom súde nápravy v prípade, ak by po prípadnom vrátení veci zo strany odvolacieho súdu na ďalšie konanie okresnému súde dochádzalo v konaní k pried'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2012